

Likabehandlings- plan

Plan mot diskriminering och kränkande
behandling

Duveholmsgymnasiet 2, 2022-2023

Likabehandlingsplan

Duveholmsgymnasiet 2 plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Duveholmsgymnasiet 2

Läsår

2022-2023

Utvärderas: maj 2023

Innehåll

Förebyggande/Främjande arbete	5
Sex former av diskriminering	5
Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier	5
Förbud mot repressalier	5
Grunduppgifter	6
Verksamhetsformer som omfattas av planen	6
Ansvariga för planen	6
Planen gäller från.....	6
Planen gäller till.....	6
Övergripande policy	6
Barnens/Elevernars delaktighet	6
Personalens delaktighet	6
Vårdnadshavares delaktighet.....	7
Förankring av planen.....	7
Utvärdering.....	7
Beskriv hur innevarande läsårs plan har utvärderats.....	7
Delaktiga i utvärderingen av innevarande läsårs plan.....	7

Resultat av utvärderingen av planen för 2021-2022..... 8

Mål för 2022-2023 12

Uppföljning	12
Utvärdering.....	12
Ansvarig för att årets plan utvärderas	12

Del 1. Främjande och förebyggande insatser..... 13

Åtgärda	13
Mot diskriminering, trakasserier/kränkningar, sexuella trakasserier	13
Undersöka.....	15
Kartläggningsmetoder:.....	15
Dokumentation	15
Analysera.....	16
Så här gör vi analyser	16
Uppfölja och utvärdera.....	17
Uppföljning	17
Utvärdering.....	17

DEL 2. Verksamhetens handlingsplan mot diskriminering och trakasserier 18

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling.....	18
Förskolans/Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier	18
Hur ska barnet/eleven göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?	18
Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?	19

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen	19
Rutiner för uppföljning	19
Rutiner för dokumentation	20
Personal som barn/elever och vårdnadshavare kan vända sig till:	20
Ansvarsförhållande	20
Anmälan Socialförvaltningen	20
Anmälan	21
Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete.....	22
Övergripande årshjul – Bildningsförvaltningen	22
Bilaga 2 Ordningsregler för trygghet och studiero (gäller skolor).....	23
Bilaga 3 Digitala mallar:	27
Dokumentering av det främjande/förebyggande arbetet.....	27
Uppföljning och utvärdering	27
Bilaga 4 Sexuella trakasserier och sexuellt våld.....	28
Vi belyser ämnet genom	28
Så här ser vi till att barnen/eleverna kan få stöd.....	28
Material vi använder är till exempel:	28
Bilaga 5 Definitioner	30
Kränkande behandling.....	30
Diskriminering.....	30
Trakasserier	30

Förebyggande/Främjande arbete

Bildningsförvaltningen använder fyra steg i vårt förebyggande arbete för att hindra diskriminering, repressalier, trakasserier och sexuella trakasserier. Vi främjar arbetet med värdegrundsprinciperna (demokrati, jämställdhet och likabehandling). Vi bedriver ett aktivt arbete mot diskriminering och trakasserier för att vårt bemötande ska ske på ett likvärdigt sätt för alla barn – oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Vi arbetar förebyggande och främjande på ett generellt plan till exempel genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument, men även av attityder och normer. Undersökningen ska göras utifrån samtliga diskrimineringsgrunder och på en övergripande nivå för att identifiera risker/hinder i verksamheten. Vi ska ha ett barnrättsperspektiv. (Barnrättslagen, 2020-01-01)

Om det trots detta arbete och förhållningssätt ändå sker sexuella trakasserier eller trakasserier med grund i någon/några av de andra diskrimineringsgrunderna har vi tydliga riktlinjer och rutiner för hur vi då ska göra. (Diskrimineringslagen, 2017-01-01)

Om någon känner sig kränkt av andra orsaker följer vi samma riktlinjer och rutiner enligt Skollagen, 6 kap, 6–11§.

Sex former av diskriminering

Det finns olika former av diskriminering enligt lagen som vi ska arbeta förebyggande emot. De är

- direkt diskriminering
- indirekt diskriminering
- bristande tillgänglighet
- trakasserier
- sexuella trakasserier
- instruktioner att diskriminera

Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier

Utbildningsanordnarens åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier är tydliga och finns både i digitalt format på webben och i en kommunikationsplattform samt i pappersformat i verksamheterna. Vår strävan ska vara att dessa riktlinjer och rutiner är väl kända hos all personal och hos alla elever och deras vårdnadshavare. Lagen innefattar dessutom ett starkt skydd mot repressalier.

Förbud mot repressalier

Den som har anmält diskriminering eller har påtalat att en utbildningsanordnare bryter mot lagen (till exempel genom att inte arbeta förebyggande mot trakasserier) har ett lagskydd mot att bli bestraffad, det vill säga utsatt för repressalier. Skyddet gäller även när någon medverkat i en utredning enligt diskrimineringslagen eller avisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier. (www.do.se)

Repressalier kan till exempel vara sämre betyg, trakasserier i undervisningen, hot om våld eller annan ogynnsam behandling.

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Duveholmsgymnasiet 2

Ansvariga för planen

- Rektor Catharina Lundqvist
- Elevhälsoteamet på Duveholmsgymnasiet 2

Planen gäller från

Datum: 2022-08-15

Planen gäller till

Datum: 2023-08-14

Övergripande policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling i alla våra verksamheter.

Barnens/Elevernans delaktighet

Beskriv hur barnen/eleverna är delaktiga i framtagandet av planen.

- Arbetslagen på Duveholmsgymnasiet 2 arbetar på olika sätt med elevernas delaktighet utifrån elevernas individuella förmågor. Utifrån detta kan elevernas delaktighet och arbetet kring eleverna skilja sig åt i de olika arbetslagen (Nationella programmen NP, samt Individuella programmen IPAB och IPC).
- Trygghetsenkät.
- Kommunens kvalitetsenkät.
- Dagliga samlingar i klasserna där eleverna har möjlighet att uttrycka sina åsikter gällande trivsel, bemötande och värdegrunder.
- Eleverna har dagligen möjlighet att kommunicera enskilt med lärare om de önskar tack vare den höga personaltätheten i mindre klasser.
- Klassråd/elevråd.
- Matråd.
- Temadagar, där eleverna får arbeta mer intensivt med bland annat områden inom likabehandlingsplanen.
- Hälsobesök hos skolsköterskan.

Personalens delaktighet

Beskriv hur personalen är delaktig i framtagandet av planen.

- Personalens delaktighet i utformningen av likabehandlingsplanen sker kontinuerligt under läsårets gång genom att personalen dagligen arbetar förebyggande, främjande

och åtgärdande utifrån likabehandlingsplanens värdegrunder samt uppmärksammar utvecklingsområden.

- Kommunens kvalitetsenkät
- Diskussioner inom arbetslagsmöten, arbetsplatsträffar (APT), elevhälsoteamträffar (EHT).

Vårdnadshavares delaktighet

Beskriv hur vårdnadshavarna är delaktiga.

- Likabehandlingsplanen presenteras vid terminsstart, välkomstsamtal och relevanta områden kan lyftas vid utvecklingssamtal. Vårdnadshavarna har möjlighet att inkomma med åsikter när som helst under läsåret.

Förankring av planen

Likabehandlingsplanen förankras vid terminsstart, APT och elevråd/klassråd.

Vårdnadshavare och elever meddelas om var de kan finna planen. Likabehandlingsplanen finns tillgänglig för elever, vårdnadshavare och personal att ta del av, både på kommunens hemsida samt kommunens läroplattform.

Utvärdering

Beskriv hur innevarande läsårs plan har utvärderats

- Genom diskussion i EHT-ledningsteam och inom arbetslagen.
- Resultat/statistik från kommunens kvalitetsenkät.
- Resultat från Duveholmsgymnasiets/KTCs trygghetsenkät.
- Genom diskussion och samtal med elever kontinuerligt under läsåret, både enskilt och i grupp.

Delaktiga i utvärderingen av innevarande läsårs plan

- Elevhälsoteam.
- Arbetslagen.
- Eleverna.
- Vårdnadshavare har haft möjlighet att lämna åsikter bl.a. vid utvecklingssamtal.

Resultat av utvärderingen av planen för 2021-2022

Mål för 2021-2022

- 1. Alla elever och all personal ska känna sig trygga i skolan.
- 2. Ingen elev eller personal ska känna sig kränkt, diskriminerad eller utsatt för trakasserier/sexuella trakasserier i skolan.
- 3. Alla elever ska känna till trivselreglerna på Duveholmsgymnasiet 2.
- 4. Alla elever ska bemötas utifrån sina egna förutsättningar och känna sig lyssnade på.
- 5. All personal på Duveholmsgymnasiet 2 ska utveckla sin kunskap om bemötande och undervisningsteorier inom särskolan genom bland annat BFL-arbete.

Resultat av utvärderingen

- 1. Alla elever och all personal ska känna sig trygga i skolan.
- 2. Ingen elev eller personal ska känna sig kränkt, diskriminerad eller utsatt för trakasserier/sexuella trakasserier i skolan.

På kommunens kvalitetsenkät har 23 elever på Duveholmsgymnasiet 2 svarat.

Det går att utläsa att 95,6% har svarat att de känner sig trygga, ganska trygga eller vet ej på frågan *"jag är trygg i min korridor"*.

På påståendet *"Jag är trygg med mina kamrater i skolan"* har 91,3% svarat stämmer helt eller stämmer ganska bra.

Alla elever har svarat att de trivs eller trivs ganska bra på skolan.

537 elever svarade på trygghetsenkäten för Duveholmsgymnasiet och KTC.

Eleverna fick svara på frågan: *"Hur trygg känner du dig i skolan på en skala 1-10?"*

På frågan fick vi svaren:

77,7% svarade 8-10, (varav 32,2% har svarat 10).

3,1% har svarat 1-3 (varav 2% har svarat 1).

De otrygga platser som eleverna uppgett är bland annat;

Ljuskården, caféteria, matsalen samt toaletter vilket är ett återkommande svar. Även korridorer, klassrum, bibliotek, idrottshallen, omklädningsrum samt entré.

På frågan:

"Vi som trygghetsteam upplever att det finns en viss machokultur på skolan. "Det som kallas machokultur är egentligen en samling av normer om hur killar och män förväntas vara. Det kan till exempel vara att killar inte ska visa känslor, använder mer våld, har ett hårt språk/hård jargong. Machokulturen och dess normer kan påverka både killar och tjejer". Upplever du att det finns en machokultur på skolan?"

JA: 37,6%.

VET INTE: 41,9%.

NEJ: 20,5%.

Eleverna som svarat ja på frågan beskriver bland annat att de märker machokultur genom tuffa, högljudda elever med grovt språk och jargong som pratar respektlöst om tjejer. De beskrivs som stökiga i grupp, bråkiga, skämtar på ett opassande sätt, försöker leka tuffa, att de har ett homofobiskt språk och beteende.

Det beskrivs även som att machokulturen märks genom "snälla, trevliga och känslösamma" killar som när de kommer till kompisar känner de att de måste leva upp till förväntningar för att passa in och inte "se sårbara ut."

Det finns även beskrivet åt andra hållet att tjejer betar sig "fjantigt" och på liknande sätt.

Några citat från frågan är:

"Man märker att många killar är mer "tuffa" eller spelar "tuffa" ibland kan det bli obehagligt. Jag som tjej känner nästan aldrig trygg runt män speciellt inte dem i min ålder. Killarna på vård brukar vara bättre, jag har inga problem med att vara runt dem men andra killar på skolan skrämmer mig lite."

"Under lektioner kan det oftast bli väldigt hetsigt och högljutt bland endast killar, inte ens lärare vågar riktigt säga till och då spårar det oftast ur och blir svindålig arbetsmiljö."

"ja jag blir mobbade för jag stödjer hbtq"

"Många påpekar ifall om man ser annorlunda ut för både tjejer och killar. Typ hälften av alla på skolan påpekar ens utseende eller beteende/personlighet. Man får och kan inte vara sig själv utan att någon person i "machokulturen" ska påpeka det."

På frågan om kameraövervakningen gör eleverna tryggare har de svarat följande:

JA: 41%

Spelar ingen roll: 46,5%

NEJ: 12,5%.

Övrigt:

52 % av eleverna uppger att de äter i matsalen varje dag. 7,3 % äter aldrig där medan 29 % äter 3-4 dagar i veckan och 11% äter 1-2 dagar i veckan.

Elever anser att matsalen kan göras bättre genom att skärma av. Den upplevs idag som för trång och att ljudnivån är för hög. De önskas mer blommor och färger, bättre mat och mindre vego. Ca 20 personer tycker att matsalen är bra som den är.

- 3. Alla elever ska känna till trivselreglerna på Duveholmsgymnasiet 2.

Eleverna har under höstterminen själva fått vara med och utforma trivselreglerna på Duveholmsgymnasiet 2 och känner därför till dem. I kommunens kvalitetsenkät har de fått svara på påståendet *"Eleverna på skolan följer trivselreglerna"*, varav 69,5% har svarat stämmer helt eller stämmer ganska bra, 13% har svarat vet ej och 17,3% har svarat stämmer ganska dåligt eller stämmer inte alls.

- 4. Alla elever ska bemötas utifrån sina egna förutsättningar och känna sig lyssnade på.
5. All personal på Duveholmsgymnasiet 2 ska utveckla sin kunskap om bemötande och undervisningsteorier inom särskolan genom bland annat BFL-arbete.

Av kommunens kvalitetsenkät har alla 23 elever från Duveholmsgymnasiet 2 svarat att det stämmer ganska bra eller stämmer helt att de får den hjälp de behöver i skolan.

På påståendet *"Lärarna lyssnar på mig"* har 91,3% svarat att det stämmer helt eller stämmer ganska bra.

- Sammanfattningsvis

Viktigt att ta hänsyn till är att endast 1,9% av eleverna som har svarat på skolans trygghetsenkät går på Duveholmsgymnasiet 2. Inte heller kommunens kvalitetsenkät är representativ för alla elever som går på Duveholmsgymnasiet 2 pga. relativt få svarande. Därför görs en sammanvägning i av analysen av denna statistik gentemot elevhälsoteamens och arbetslagens erfarenheter och uppfattningar. Då alla elever går på samma skola är statistiken dock ändå av stor betydelse då vi arbetar integrerat och för alla elevers lika värde oavsett programtillhörighet.

Resultatet från enkäterna stämmer till viss del överens med de diskussioner och upplevelser som beskrivits under året både i enskilda samtal och i personalgrupperna samt under elevhälsoteamträffar. Där framgår att majoriteten av eleverna på Duveholmsgymnasiet 2 upplevs trygga men att ett fortsatt arbete behövs för att *alla* elever ska känna sig trygga och att det ska gälla på hela skolan. De platser som uppges som otrygga behöver därför ses över. Det är viktigt att eventuella kränkningar behöver fortsätta hanteras direkt i stunden de uppstår, och att BFL-arbetet har varit positivt för personalen för fortsatt utveckling av sitt bemötande gentemot eleverna. Det framgår också att det finns en upplevelse hos både personal och elever av en viss "machokultur" på skolan och önskemål om att arbeta vidare med detta under nästa läsår.

Vidare framgår att det är viktigt att stödja eleverna förebyggande för att undvika att de hamnar i konflikter, vilket personalens BFL arbete har varit bra för. En viktig aspekt är även att anpassa miljön runt omkring eleverna och se till deras individuella behov.

Gällande matsituationen är uppfattningen att fler elever på just Duveholmsgymnasiet 2 äter i matsalen dagligen än vad som framgår i trygghetsenkäten då de har personal som följer med varje lunch. Detta ökar tryggheten samt insynen och gör att personal kan agera direkt om de märker att en elev inte följer med till matsalen. Detta är dock en fortsatt viktig fråga och även nästa år bör matråd hållas där eleverna kan vara med och utveckla matsituationen. Detta läsår har bland annat fler ljuddämpande skärmar placerats ut och tassar till stolarna. Inför nästa läsår planeras en utbyggnation av skolmatsalen och därefter inhandling av bl.a. ljuddämpande gardiner.

Mål för 2022-2023

Våra mål för ett främjande av likabehandling som vi har fokus på under läsåret:

- Alla elever och all personal ska känna sig trygga i skolan.
- Ingen elev eller personal ska känna sig kränkt, diskriminerad eller utsatt för trakasserier/sexuella trakasserier i skolan.
- Alla elever ska bemötas utifrån sina egna förutsättningar och känna sig lyssnade på.
- All personal på Duveholmsgymnasiet ska utveckla sin kunskap om bemötande och undervisningsteorier inom särskolan, bland annat genom BFL-arbete.
- Att elever och personal får ökad kunskap kring begreppen machokultur och maskulinitetsnormer och hur dessa påverkar oss.
- Att elever och personal aktivt arbetar för att minska negativa konsekvenser av machokultur och maskulinitetsnormer.
- Fler elever ska äta dagligen i matsalen.

Uppföljning

Uppföljning av likabehandlingsplanen och dess mål sker kontinuerligt under läsåret på arbetslagsmöten, EHT och APT.

Utvärdering

Utvärdering sker i april/maj 2023. Utvärderingen baseras på analys av likabehandlingsplanen, enkäter, incidentrapporter samt diskussioner.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

- Rektor Catharina Lundqvist.
- Elevhälsoteam.
- Arbetslag.

Del 1. Främjande och förebyggande insatser

Åtgärda

Mot diskriminering, trakasserier/kränkningar, sexuella trakasserier

- Vi kommer att inleda läsåret 2022/23 med ett samarbetsprojekt med Ungdomsmottagningen Katrineholm och samtliga gymnasieprogram i Katrineholm. Projektet syftar till att arbeta med machokultur och negativa maskulinitetsnormer.
- Samtliga elever får information kring hur skolans arbete ser ut gällande vad som sker om man utsätter någon annan elev för någon typ av kränkning/trakasserier.
- Anpassning av miljön utefter elevens behov och stor vikt läggs vid sammansättningen av klasser/grupper och personal utifrån elevernas individuella behov.
- Personal finns alltid tillgänglig under lektioner och raster samt vid lunchen och hanterar konflikter direkt när de uppstår. Nolltolerans mot skojbråk, all personal ansvarar för att säga till om de ser eller hör.
- En strategi är att arbeta med avledning för att förebygga kränkningar och trakasserier.
- Samlingstid på morgonen i klasserna där innehållet anpassas utifrån vad de olika klasserna behöver, där finns även tid till värdegrundsarbete.
- På det individuella programmet arbetar elever och personal tematiskt inom ämnesområdet individ och samhälle där olika aspekter av områdena inom likabehandlingsplanen kan ingå. Det kan handla om värdegrund, relationer, vänskap, sexuella trakasserier, diskriminering, jämställdhet med mera, med anpassning efter de olika elevernas förmågor och behov.
- På det nationella programmet planeras temadagar för att arbeta förebyggande mot kränkande behandling och diskriminering samt arbeta för en mer tillåtande skola där eleverna känner tillit och trygghet. Områden som nämnts sexualkunskap, machokultur, trivseldag. Temadagarna ska kompletteras med elevråd, där eleverna får lämna förslag och åsikter innan temadagen och där en utvärdering kan ske på efterföljande elevråd. Allt arbete är till för att främja en god och tillitsfull relation mellan elever och skolans personal samt elever och elever.
- Elevrådet ska även i år användas till att få eleverna delaktiga i att diskutera arbetsmiljön och bemötande samt skriva trivselregler. Detta för att skapa en känsla av

eget ansvar och viljan att ta hand om varandra. Elevråden på de nationella programmen ska följa en dagordning där eleverna får öva på att vara sekreterare och ordförande för att ytterligare stärka delaktigheten och elevernas eget inflytande. Elevrådet ska under året förbättra sin teknik, byta plattform för det digitala mötet. Detta då en del strul uppstått i meet.

- I år är planen att de nationella och de individuella programmen ska skriva trivselregler tillsammans då de delar korridor. Under året vill vi också försöka se till att trivselreglerna hålls mer aktuella, kanske kan eleverna skapa något för att påminna oss om dessa.
- Ett annat idé är att eleverna, via elevrådet, involveras i planeringen av en resa (en resa som vi som lag önskar att få till ihop med andra program för att skapa ytterligare trygghet och trivsel), eventuellt skidbacken.
- Regelbundna mentorssamtal där det bland annat diskuteras kring trivsel och trygghet.
- EHT varje månad samt arbetslagsmöten dagligen där möjlighet finns att lyfta områden inom likabehandlingsplanen.
- Eleverna påminns kontinuerligt om skolans ordningsregler.
- Kartläggning och tryggande av de platser som upplevs otrygga.
- Stella-rapportering, utredning och åtgärd om incidenter uppstår.
- Personalen arbetar med lågaffektivt bemötande.
- BFL – bemötande för lärande. Varje månad arbetar personalen i BFL-grupper för att läsa ny forskningsbaserad teori inom pedagogik, kommunikation och bemötande. Ledningsgruppen väljer årligen ut ny litteratur. BFL-grupperna har fokus på att läsa och diskutera utifrån verksamhetens elevperspektiv. Efter detta fortsätter arbetslagen diskussionen för att anpassa de nya kunskaperna till sina elevers individuella behov.
- Inför nästa läsår planeras en utbyggnation av skolmatsalen och därefter inhandling av bl.a. ljuddämpande gardiner.

Undersöka

Kartläggningsmetoder:

Vi kartlägger trygghet, trivsel, jämställdhet och likabehandling så här:

- Vi analyserar och dokumenterar alla incidenter och händelser samt för statistik över dessa i systemet STELLA.
- Mentorstid/ samlingstid i klasserna
- Elevråd
- Enkäter
- Diskussioner på arbetslagsmöten, EHT, APT
- Enskilda samtal mellan elever och personal
- Hälsosamtal

Dokumentation

Dokumentation av arbetet för att främja likabehandling och för att identifiera risk för trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering sker kontinuerligt. Så här gör vi:

- STELLA-rapportering av incidenter.
- Dokumenterar incidenter, utredningar, åtgärder och beslut.
- Sparar viktig dokumentation i elevens digitala eller fysiska akt.

Händelser som upplevs vara **trakasseri**, **sexuell trakasseri** eller en **kränkning**¹, ska dokumenteras i det digitala systemet Stella Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.

Rapporteringen gäller incidenter av följande karaktär:

- trakasseri utifrån diskrimineringsgrunderna
- sexuella trakasserier
- kränkande behandling (inte kopplat till de skyddade diskrimineringsgrunderna)

www.do.se

---

¹ Bilaga 5

Analysera

Så här gör vi analyser

- Vid arbetslagsmöten samt på EHT och APT diskuterar vi det resultat som framkommer av förebyggande och främjande arbete, trygghetsenkäter, incidentrapporter m.m. Utifrån detta kan utvecklingsområden belysas. Efter detta kan likabehandlingsplanen revideras.

Uppfölja och utvärdera

Uppföljning

- Uppföljning av trivsel sker kontinuerligt med eleverna under morgonsamlingar samt elevrådstid bland annat inför, under och efter temadagar.
- Uppföljning kring läget sker kontinuerligt under personalens regelbundna möten, t.ex. morgonsamlingar, arbetslagsträffar, EHT och APT.
- Uppföljning sker vid behov vid enskilda elevsamtal, till exempel mentorssamtal eller i samtal med elevhälsan t.ex. kuratorssamtal och hälsosamtal med skolsköterska.
- Uppföljning sker vid eventuella föräldramöten och utvecklingssamtal.
- Uppföljning av likabehandlingsplanen ska ske övergripande i enlighet med Bildningsförvaltningens årshjul i oktober/november, januari samt vid utvärdering av likabehandlingsplanen i april/maj 2021 (se bilaga 1).

Utvärdering

- Utvärdering i april/maj enligt Bildningsförvaltningens övergripande årshjul (se bilaga 1). Utvärderingen baseras på de kartläggningar, uppföljningar och analyser som genomförts.

DEL 2. Verksamhetens handlingsplan mot diskriminering och trakasserier

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Enligt Diskrimineringsombudsmannen, DO, ska verksamheten ha rutiner som dels klagör hur verksamheten ska agera om diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier påstås ha inträffat, dels anger vem den som anser sig trakasserad ska vända sig till och vem som ansvarar för att händelsen eller påståendena utreds.

Skollagen, 6 kap 10§: En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förskolans/Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier

När elev(-er) eller skolpersonal upptäcker eller utsätts för trakasserier eller sexuella trakasserier ska vi skyndsamt rapportera och behandla händelsen/händelserna enligt nedanstående rutiner.

En utredning kring kränkning ska alltid vara allsidig och neutral. Alla ska behandlas lika. När utredningen är klar drar den som gjort utredningen slutsatser och om man då ser att en kränkning skett ska detta kraftfullt markeras mot den som kränkt.

Hur ska barnet/eleven göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?

- Eleven kan berätta för någon vuxen i verksamheten, t.ex. någon i trygghetsteamet, mentorn, skolsköterskan, kuratorn, rektorn eller någon annan vuxen. Eleven kan också berätta för vårdnadshavare som sedan kontaktar mentorn eller trygghetsteamet.
- Den personal som får kännedom om kränkningen eller trakasseriet ansvarar sedan för frågan. Vid allvarlig kränkning ska rektor omedelbart kontaktas för att kunna

rapportera vidare till huvudmannen. Vid osäkerhet - ta kontakt med rektor/trygghetsteam för råd.

- Vid händelser där hot och våld förekommit - se separat handlingsplan, "Handlingsplan vid Hot och Våld". Denna finns publicerad på Ping Pong (Lärknuten) samt på www.katrineholm.se
- Kartläggning av händelse sker av den personal som enligt skolans rutiner äger frågan, till exempel genom samtal med berörda och kontakt med vårdnadshavare.

Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?

- Om barnet/eleven upplever att händelsen är en kränkning efter att utredning skett, ska det dokumenteras i det digitala incidentrapporteringssystemet LISA Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.
- Rektor informeras och är vid behov även delaktig i samtal.
- Samtal förs med den som är kränkt.
- Enskilda samtal med den/de som utfört kränkningen. Budskapet är att kränkningen omedelbart ska upphöra.
- Hemmen kontaktas. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att vårdnadshavaren blir kontaktad.
- Trygghetsteamet kopplas in vid behov.
- Uppföljningssamtal sker med inblandade parter.
- Bildningsförvaltningens kontor tar kontinuerligt del av rapporteringen och rapporterar i sin tur m.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen

- Den som får vetskap om att elev kränks/trakasseras av personal har skyldighet att **skyndsamt** anmäla detta till rektor.
- Rektor dokumenterar enligt särskilda rutiner.
- Rektor kontaktar **omedelbart** bildningsförvaltningen. Ärendet hanteras i fortsättningen av rektor tillsammans med förvaltningen. Om det är personal som ska utredas sker det tillsammans med personalavdelningen, i samverkan med berördas fackliga ombud, som involveras utifrån ärendets specifika omständigheter.

Rutiner för uppföljning

Inom de närmaste veckorna hålls de inblandade under uppsikt. Nya samtal ska ske med alla inblandade för att kontrollera att kränkningarna/trakasserier upphört. Under tiden ska nedanstående göras:

- Skriva en handlingsplan/tidsplan för uppföljning och åtgärder.

- Analys av händelsen/händelserna utifrån diskrimineringsgrunderna – om det har skett en diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet eller instruktioner att diskriminera.
- Analys av händelsen/händelserna – om det är trakasserier eller sexuella trakasserier.
- Analys av händelsen/händelserna. Om det är allvarligt hot och våld eller om det är repressalier behöver bildningsförvaltningen centralt kontaktas skyndsamt.

Rutiner för dokumentation

Alla incidenter ska dokumenteras. I vår verksamhet är det rektor som är ytterst ansvarig för att så sker och att all personal känner till rutinerna. Om det är en elev som kränkt någon är det mentorn, den som tog emot händelsen eller någon i trygghetsteamet som dokumenterar. Om det är en personal som kränkt/trakasserat en elev är det rektor som dokumenterar.

- Dokumentation sker via det digitala incidentrapporteringssystemet LISA Elev. All analys, åtgärder och uppföljning sker där.
- Analys av de dokumenterade incidenterna görs kontinuerligt av trygghetsteamet/ EHT samt eventuellt andra utifrån skolenhetens organisation. Detta redovisas regelbundet till Bildningsnämnden samt av rektor en gång om året på Kvalitetsdialogen i mars. (Bilaga 1)
- När personal kränker elev gäller rutiner i särskild ordning. Dokumentation ska ske i personalakt.

Personal som barn/elever och vårdnadshavare kan vända sig till:

- NN, rektor (ev. epostadress) 0150 – XXX XX
- (ev. annan personal)

Ansvarsförhållande

- Det är rektor som är ansvarig för det främjande arbetet mot diskriminering och trakasserier och sexuella trakasserier.
- Den som äger händelsen har det första ansvaret att dokumentera.
- Rektor ansvarar för utredning och åtgärder om någon personal är en av parterna.

Anmälan Socialförvaltningen

All personal som arbetar inom bildningsförvaltningens verksamheter har skyldighet att anmäla till Socialförvaltningen minsta misstanke om att en elev far illa. Den som utsätter eleven kan vara vårdnadshavare eller andra personer som står barnet nära.

Misstankar som anmäls kan handla om:

- Misskötsel och brist på omvårdnad
- Fysisk och psykisk misshandel

- Sexuellt utnyttjande
- Kvinnlig omskärelse

Då det gäller de tre sistnämnda brottsliga handlingarna informeras vårdnadshavarna **inte** i förväg² om att anmälan skett. Då det handlar om misshandling och brist på omvårdnad informeras vårdnadshavarna att anmälan kommer att göras.

Anmälan

<https://www.katrineholm.se/Halsa-stod-och-omsorg-/Barn-ungdom-och-familj/anmala-barn-som-far-illa/>

---

² Se "Handlingsplan vid hot och våld. För verksamhetsområde förskolan, grundskolan och gymnasieskolan i Katrineholms kommun", sid. 7, 8 samt bilaga 14.2 sid. 17

Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete

Övergripande årshjul – Bildningsförvaltningen

Månad	Åtgärd
januari	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
februari/mars	kvalitetsenkät, trygghetsvandringar m.m.
mars/april	sammanställning, analys av enkäter/trygghetsvandringar, kvalitetsdialog
april/maj	utvärdering av årets likabehandlingsplan
maj/juni	ny likabehandlingsplan
juli	
augusti	förankring av läsårets likabehandlingsplan (personal, elever)
september	eventuella enkäter/trygghetsvandringar m.m.
oktober/november	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
december	

Bilaga 2 Ordningsregler för trygghet och studiero (gäller skolor)

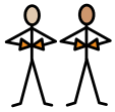
- Vi är artiga och vänliga mot varandra. Dagar då vi är på dåligt humör använder vi oss av en taktik för att detta inte ska drabba andra, till exempel att gå iväg en stund om vi blir arga.
- Vi lyssnar när någon säger nej.
- Vi hjälper varandra och skapar tillsammans en trivsamt miljö i klassrummet.
- Vi delar lokaler med andra elever samt lärare och tänker på att alla behöver lugn och ro även när vi har rast.
- Vi är rädda om vår skola och hjälps åt att ta hand om den, använder papperskorgar och håller rent omkring oss.

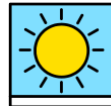
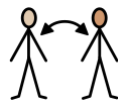
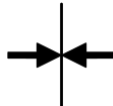
2

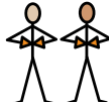
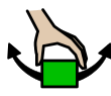
Bilaga 2 Trivselregler för trygghet och studiero (gäller skolor)

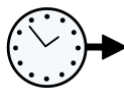
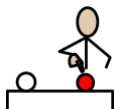
Vi är artiga och

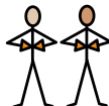
vänliga mot varandra. Dagar då vi är

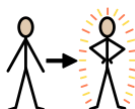
på dåligt humör använder vi oss av en taktik

för att detta inte ska drabba andra, till exempel

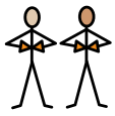

gå iväg en stund om vi

blir arga.

Vi

lyssnar

när någon

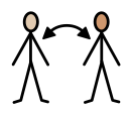
säger nej.

Vi

hjälper

varandra

och

skapar

tillsammans

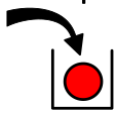
en

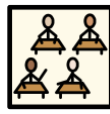
trivsamt

miljö

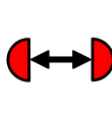
i

klassrummet.

Vi

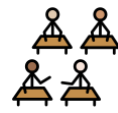
delar

lokaler

med andra

elever

samt

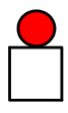

lärare

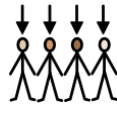
och

tänker

på att

alla

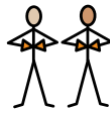
behöver

lugn och ro även

när

vi

har

rast.

Vi

bryr oss om

vår

skola

och

hjälp

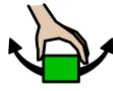
åt att

ta hand om

den,

använder

papperskorgar

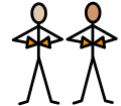
och håller

rent

omkring

oss.

Bilaga 3 Digitala mallar:

Dokumentering av det främjande/förebyggande arbetet

Diskrimineringsgrund	Undersöka (Vad upptäcktes?)	Analys (Vad tror vi att det beror på?)	Åtgärd (Vad ska vi göra för att förbättra?)
Kön			
Könsöverskridande identitet eller uttryck			
Etnisk tillhörighet			
Religion eller annan trosuppfattning			
Funktionsnedsättning			
Sexuell läggning			
Ålder			
Annat			

Uppföljning och utvärdering

Diskrimineringsgrund	Datum	Deltagande i utvärderingen	Uppföljning och utvärdering (Resultat av insatserna och hur vi går vidare)
Kön			
Könsöverskridande identitet eller uttryck			
Etnisk tillhörighet			
Religion eller annan trosuppfattning			
Funktionsnedsättning			
Sexuell läggning			
Ålder			
Annat			

Bilaga 4 Sexuella trakasserier och sexuellt våld

Så här arbetar vår verksamhet mot alla sexuella trakasserier och allt sexuellt våld – från verbala kränkningar och trakasserier på internet – till tafsande och grövre övergrepp, som sexuellt tvång eller våldtäkt.

För att arbeta förebyggande och för att främja allas rätt till sin egen kropp gör vi följande:

Så här arbetar vår verksamhet mot alla sexuella trakasserier och allt sexuellt våld – från verbala kränkningar och trakasserier på internet – till tafsande och grövre övergrepp, som sexuellt tvång eller våldtäkt.

För att arbeta förebyggande och för att främja allas rätt till sin egen kropp gör vi följande:

Vi belyser ämnet genom

- Klassråd/elevråd för att diskutera, belysa och förmedla kunskap.
- Inom ämnesområdet Individ- och samhälle.
- Temadagar, projekt, inom olika ämnesområden.
- Ett normkritiskt tänk kring alla vår verksamhet.
- Påminnelser till personalen om diskrimineringslagen och värdegrunden i läroplanen i samband med nyanställning, den årliga utvärderingen och revideringen av likabehandlingsarbetet.

Så här ser vi till att barnen/eleverna kan få stöd

- Genom information om olika stödkontakter.
- Genom kontakt med elevhälsan.
- Genom tydlig information på elevhälsatorget vart eleverna kan vända sig.
- Genom tydlig beskrivning i likabehandlingsplanen samt skolans övriga handlingsplaner.

Material vi använder är till exempel:

- Privatliv – möjlig att ladda ner som app via privatliv.se. Riktad mot ungdomar med IF.
- UMO.se
- YOUMO.SE
- Program "Snacka om sex" på UR play
- Program "Sexbyrå" på UR play (riktad mot ungdomar med IF)
- Program "Sex på kartan" UR play
- Program "En särskild sommar" på UR play (riktad mot ungdomar med IF)
- Program "Elin, Alvin och vuxenlivet" på UR play (riktad mot ungdomar med IF)
- Läromaterial som vi anpassar undervisning utifrån
- Sexualundervisning på lättare svenska, lektionsunderlag. RFSU

- YOUMO i praktiken. En vägledning om att samtala med unga nyanlända om frågor som rör hälsa, sexualitet och jämställdhet. Mucf.se
- Stopp! Min kropp! En kul och viktig bok om kroppen, känslor och hemligheter. Bonnier Carlsen förlag.
- Lätta sexboken. LL-förlag
- Världens viktigaste bok. Om kroppen, känslor och sex. RFSU, Ordfront förlag
- Lärarpraktikan. Hej kompis!. Majema förlag
- Sympati. Serholt förlag
- Livskunskap. S-versionen. Gleerups förlag
- Argument, från www.argument.se

Bilaga 5 Definitioner

Kränkande behandling

Elev utsätts av skolpersonal eller annan elev (utan koppling till diskrimineringsgrund)

När en elev blir kränkt av skolpersonal eller elev utan att kränkningen har en koppling till diskrimineringsgrunder är det fråga om kränkande behandling.

Systematiska kränkningar kallas för mobbning.

Diskriminering

Elev utsätts av skolan (kopplat till diskrimineringsgrund)

När en elev missgynnas av skolan som institution, och detta har koppling till en diskrimineringsgrund, är det fråga om diskriminering.

Trakasserier

Elev utsätts av skolpersonal eller annan elev (kopplat till diskrimineringsgrund).

När en elev blir kränkt av en annan elev och kränkningen har en koppling till en diskrimineringsgrund är det fråga om trakasserier.

<http://friends.luvit.se/LuvitPortal/plugins/agera-alltid/index.htm?courseid=5000>